

AN ROIINN OIDEACHAIS

SIOLLABAS DON TEASTAS SÓISEARACH

SPÁINNIS

BROLLACH

Is siollabas cumarsáideach é seo. Tá sé leagtha amach de réir riachtanas, ionchas agus ábhar suime na ndaltaí atá i rang teanga iasachta.

Is annamh a chaitheann foghlaimeoirí óga sa tír seo idirchumarsáid bharántúil a dhéanamh sa sprioctheanga le cainteoir dúchais. Is é an gá is mó a bhíonn acu léi, í a thuiscent agus a úsáid chun cumarsáide agus foghlama sa seomra ranga. Mar sin féin, tá na daltaí ag súil, rud atá réasúnta, go mbeidh siad ábalta, de thoradh a gcuid oibre sa rang teanga, cúrsái a bharraíocht i dtír gurb í an teanga sin an teanga dhúchais ann. Tá sé réasúnta leis, go mbeadh na daltaí ag súil leis go mbainfear leas le linn a gcuid foghlama as na hábhair suime agus as na gníomhaíochtaí ar spéis leo féin iad.

Is siollabas teagaisc é seo; tá tuairisc ann ar an lín is lú ábhar suime agus tascanna cumarsáide ar cheart do dhaltaí ar leibhéal an Teastais Shóisearaigh, cúram a dhéanamh díobh.

Is samplaí iad na míreanna teanga, atá sna liostaí a bhfuil an ceannteideal "ROINNT EISEAMLÁIRÍ" orthu, de ráite a bhféadfaí leas a bhaint astu chun tascanna áirithe cumarsáide a chur i gcríoch. Is chun treoir a dhéanamh a roghnaíodh an beagán seo eiseamláirí agus is féidir leis an múinteoir na daltaí a chur á gcleachtadh sin, nó, mar mhalairt orthu, focail agus frásai éigin eile. Ní gá go mbeadh máistreacht ag na daltaí ar na heiseamláirí go léir atá ar na liostaí; ba cheart, áfach, go mbeidís ábalta na tascanna cumarsáide ar fad a chur i gcríoch ar leibhéal bunúsach, ach go háirithe.

Ní liostai d'eiseamláirí iad seo atá á ndlí ar lucht ceaptha scrúdpháipéar an Teastais Shóisearaigh. Is í an aidhm a bheidh leis na scrúduithe sin ná, inniúlacht ar chumarsáid, chomh fada agus a bhaineann sé leis na hábhair suime agus na tascanna, a tháistíil agus ní gá go gcloífí leis an liosta eiseamláirí atá foilsithe mar chuid den siollabas.

MEASÚNÚ AN GHNÁTHLEIBHÉIL AGUS AN ARDLEIBHÉIL

Is í aidhm an tsiollabais cúram a dhéanamh de dhaltaí ar gach céim den raon cumais. Beidh dhá leibhéal measúnaithe ann, An Gnáthleibhéal agus an tArdleibhéal. Cé go bhfuil an siollabas céanna ann don dá leibhéal déanfar na tascanna cumarsáide a chomhlíonadh le húsáid teanga a bheidh ar chéimeanna difriúla castachta. Beifear ag súil leis go gcomhlíonfaidh na daltaí ar fad na tascanna céanna ach go gcuirfidh iarrthóirí ar scrúdú an Ghnáthleibhéal i gcrích iad i bhfriotal a bheidh níos simplí.

Aidhmeanna Coiteanna

1. Aidhmeanna coiteanna oideachais

Is iad aidhmeanna coiteanna oideachais an Teastais Shóisearaigh Fraincise, Gearmáinise, Iodáilise agus Spáinnise:

- (a) cur le tuiscint na ndaltaí ar theanga mar chórás cumarsáide;
- (b) cabhrú le daltaí dul i bhfios cultúir eile agus sa tstí sin teacht ar thuiscint níos oibiachtúla ar ghnéithe dá gcultúr féin;
- (c) forfhás a chur faoi chumas an dalta páirt a ghlacadh in idirbheartaíocht agus i gcómhalairt thorthúil le daoine eile;
- (d) cuidiú le forás an dalta féin agus a chuid acmhainne comhdhaonnachta le cabhair (a), (b) agus (c);
- (e) an deis a thabhairt do na daltaí teacht ar fhoinsí eolais agus ar fhoinsí saibhrithe cultúir agus ar fhoinsí siamsaíochta trí bhíthin na sprioctheanga;
- (f) na daltaí a spreagadh agus a inleadh chun go gcuimhneoidh siad ar pháirt a ghlacadh in imeachtaí comhdhaonnachta agus cultúir ina mbainfí, b'fhéidir, úsáid éigin as an sprioctheanga;
- (g) é a chur ar chumas na ndaltaí cuimhneamh ar phost a ghlacadh nó sochar éigin a bhaint as deiseanpa breisoideachais/oiliúna a mbeadh eolas éigin ar an sprioctheanga riachtanach, b'fhéidir, ina gcomhair;
- (h) an cineál sin taithí ar fhoghlaím teanga a thabhairt do na daltaí, a spreagfaidh iad chun teangacha eile a fhoghlaím ar ball agus a éascóidh an fhoghlaím dóibh;
- (i) roghanna saothair, breisoideachais agus fóillíochta an dalta, a mhéadú trí bhíthin (e),(f),(g) agus (h).

2. Aidhmeanna coiteanna cumarsáide

Is iad aidhmeanna coiteanna cumarsáide an Teastais Shóisearaigh Fraincise, Gearmáinise, Iodáilise agus Spáinnise:

- (a) é a chur ar chumas na ndaltaí dul i ngleic go fuaimintiúil leis an ngnáthúsáid a bhaintear as an sprioctheanga sa rang;
- (b) na daltaí a oiliúint i dtreo go mbeidh sé d'inniúlacht iontu leas a bhaint as an sprioctheanga chun fóirthinte ar a gcuid bunriachtanас cumarsáide, mithuiscintí agus/nó ábhar móraiféaltais a sheachaint, agus caidreamh éigin a chur ar dhaoine i dtíortha nach bhfuil ach an sprioctheanga á labhairt iontu nó ar ócáidí nach mbíonn ach an sprioctheanga i dtreis;
- (c) cabhrú le daltaí saothrú a dhéanamh ar na scileanna teanga a chuirfidh ar a gcumas cúram a dhéanamh, trí bhíthin na sprioctheanga, de ghnéithe éigin, ar a laghad, dá gcuid ábhar suime coiteann;
- (d) a dheimhniú, le cabhair (a), (b) agus (c), nó i slí éigin eile, go mbeidh na daltaí chomh hinniúil sin ar an sprioctheanga go mbeidh sí ina cúnamh dóibh chun na haidhmeanna coiteanna oideachais, atá áirithe thuas, a chur i gcrích.

Cuspóirí Iompraíochta

Réamhrá

Is iad cuspóirí iompraíochta an tsiollabais, go bunúsach, na tascanna cumarsáide sin ar chóir go mbeadh an foghlaimeoir in ann iad a chomhlíonadh d'fhonn na haidhmeanna atá áirithe thusa a chur i gcrích. Ba cheart a chuimhneamh gur féidir aon tasc cumarsáide atá le déanamh a chomhlíonadh go héifeachtach i roinnt slite éagsúla, agus leas á bhaint as friotal a fhéadfadh a bheith ar leibhéal éagsúla castachta. Ba chóir mar sin, go mbeadh daltaí ó cheann ceann an raoi chumais ábalta na tascanna seo a chur i gcrích le héifeacht, sa tslí gur i neart de réir a chéile, agus nach i laige, a rachadh a gcuid muiníne astu féin agus iad ag úsáid na sprioctheanga.

Chomh fada agus is féidir é, tá na tascanna atá áirithe neodrach chomh fada agus a bhaineann leis an iompar is cuí do dhaoine óga agus do dhaoine fásta. Is é an fáth atá leis sin nach bhfuil an siollabas seo ag cumhangfhreastal ar imthosca láithreacha na ndaltaí, ach go bhfuil iarracht ann cúram a dhéanamh don ghá leanúnach agus fadtréimhseach a bheidh acu le hinniúlacht ar an sprioctheanga.

Deineadh cúram de, leis, go mbeadh cothromáiocht idir na cuspóirí a bhfuil baint acu le gníomhaíochtaí cosúil le bailiú eolais agus siopadóireacht (idirbheartaíocht, i.e. dírithe ar theachtaireachtaí) agus iad sin a bhfuil baint acu le caidreamh a thionscnamh agus a choimeád ar siúl (cómhalairt i.e. dírithe ar an éisteoir). Tá an chothromáiocht seo idir idirbheartaíocht agus cómhalairt i gceist mar gurb í aidhm an tsiollabais an bealach a réiteach do na daltaí, sa tslí go mbeidh siad ábalta scileanna a shaothrú a chuirfidh ar a gcumas caidreamh éigin a chur ar dhaoine eile le cabhair na sprioctheanga, i dteannta lena bheith ábalta í a chur chun lomfhónaimh.

Muna bhfuil na tascanna go léir atá áirithe anseo ar aon-dealraitheacht mar shamplaí d'úsáid nádúrtha teanga iasachta, is é an fáth atá leis, go bhfuil teora leis na deiseanna

múinteoirreachta agus tástála agus dá bhrí sin nach mór tascanna "a bhfuil baint acu le" nó ar "réamhriachtanais" iad d'úsáid bharántúil teanga a chur san áireamh. Ní sampla ró-dhealraitheach é den úsáid a bhaintear as an sprioctheanga mar theanga iasachta sa ghnáthshaol, cuir i gcás, an tasc clostuisceana gurb é a bhíonn i gceist leis go bhfreagródh an dalta ceisteanna ina t(h)eanga dhúchais faoin eolas a bhain sé/sí as píosa cainte sa sprioctheanga. Ach tá baint ag an tasc áirithe sin le cinn atá níos barántúla ná é, mar atá, a insint do dhuine nach dtuigeann an sprioctheanga cad é atá á rá ag cainteoir dúchais, nó, cad é atá ar siúl ar scannán nó ar chlár teilihíse atá sa teanga sin. Ina theannta sin braitheann comhlíonadh taisc dá leithéid ar phróiseas (scaoileadh cóid theanga labhartha) nach féidir a tháistail go glandíreach agus nach foláir máistreacht a fháil air sular féidir d'aon chineál cumarsáide nádúrtha tarlú.

Tascanna, gníomhaíochtaí agus eiseamláirí.

Tá na tascanna cumarsáide anseo thíos roinnte in dhá mhórearnáil; in earnáil amháin tá na cinn nach bhfuil i gceist leo ach úsáid ghabhálach na sprioctheanga (G1-G2), agus san earnáil eile tá siad siúd gurb í úsáid tháirgiúil na sprioctheanga atá i gceist leo (T1-T20). Táthar ag síul go mbeidh an teanga atá riachtanach chun na tascanna atá áirithe san earnáil dheireanach seo a chomhlíonadh i bhfónamh leis do scileanna gabhála an dalta. Níl a mhalaírt sin fíor áfach; sé sin, ní bheidh sé d'fhiacha ar na daltaí feidhm tháirgiúil a bhaint as an teanga atá ag dul leis na tascanna atá áirithe ina dtascanna gabhálacha agus leo sin amháin.

Tá na tascanna roinnte i ngrúpaí laistigh den dá earnáil atá luaite thuas agus is leideanna iad na ceannteidil atá ar na grúpaí seo faoi ghníomhaíochtaí coiteanna agus téamaí a bhféadfadh baint a bheith ag tascanna dá leithéidí seo leo. Is chun éascaíochta aimsithe an leagan amach seo agus níl sé le tuiscint as gur gá go mbeadh ceangal docht daingean idir tasc áirithe agus gníomhaíocht choiteann nó téama ar leith.

Cuirtear i bhfios cnuasach beag eiseamláirí léirithe teanga le haghaidh gach grúpa tascanna cumarsáide a bhfuil usáid tháirgeach

na teanga i gceist leo. Ba cheart a chuimhneamh, arís, gur chun go mbeadh an té a bheadh ag gabháil don siollabas in ann tagairt láithreach dóibh d'fhonn treorach, agus chuige sin amháin, atá ná ráite seo á gcur san áireamh agus níor cheart aon tátal a bhaint astu faoin méid teanga ar chóir don dalta a bheith ábalta a chur chun feidhme, chun tascanna áirithe a bhfuil úsáid tháirgeach na teanga i gceist leo a chur i gcrích.

TASCANNA NACH GÁ CHUCU ACH CUMAS GABHÁLACH SPÁINNISE

(Cf. an chéad alt san roinn ar a bhfuil an ceannteideal Tascanna, gníomhaíochtaí agus eiseamláirí).

G1 Gníomhaíocht/Téama   Éisteacht d'fhoinn eolas a fháil
Coiteann:

Tascanna Cumarsáide: Príomhéisim na gcineálacha fógraí a chloisfeá, is dócha, i stáisiún bus, i stáisiún traenach, i gcríochphort farantóireachta, in aerphort, in óstán agus i siopa mór, a thuiscint

Príomhéisim fógraí nuachta (atá simplithe) a thuiscint

Príomhéisim comhráití agus teachtaireachtaí teileafóin, nuair a bhíonn comhlíonadh na dtascanna atá áirithe in T1 - T16 agus T19 i gceist, a thuiscint

Freagraí i nGaeilge nó i mbÉarla nó gan chabhair teanga a thabhairt ar cheisteanna i nGaeilge nó i mbÉarla faoi phríomhéisim fógraí, nuachtráiteas, comhráití agus teachtaireachtaí teileafóin cosúil leosan a bhfuil cuntas orthu thuas

G2 Gníomhaíocht/Téama   Léamh d'fhonn eolas a fháil.
Coiteann:

Tascanna Cumarsáide: Príomhéisim na gcineálacha foláirimh, comharthai eolais agus fógraí a fheicfeá ar an mbóthar, ar shráideanna baile mhóir nó sráidbháile, agus i stáisiún bus, i stáisiún traenach, i gcríochphort farantóireachta, in aerphort, in óstán, i mbrú agus i siopáí, a thuiscint.

Príomhéisim biachláir a thuiscint

Príomhéisim fógraí pictiúrtha (barántúla)
a thuiscint

Príomhéisim gearrthuairiscí (barántúla)
nuachtán/irisí atá oiriúnach don
aoisghrúpa a thuiscint

Príomhéisim litreacha, foirmeacha,
curricula vitae agus leaganacha scríofa
de chomhráite, nuair atá comhlíonadh na
dtascanna atá áirithe in T1 - T20 i
gceist, a thuiscint

Coimre ó bhéal nó scríofa, i mBéarla nó
i nGaeilge, a dhéanamh ar phríomhéisim
comharthaí, fógraí, fógraí stocaireachta,
tuairiscí, litreacha agus leaganacha
scríofa cosúil leosan a bhfuil cuntas
orthu thuas

Freagraí i nGaeilge nó i mBéarla nó gan
chabhair teanga a thabhairt ar cheisteanna
i nGaeilge nó i mBéarla faoi phríomhéisim
comharthaí, fógraí, fógraí stocaireachta,
tuairiscí, litreacha agus leaganacha
scríofa cosúil leosan a bhfuil cuntas
orthu thuas.

T1 Gníomhaíocht/Téama	Bualadh le daoine agus
Coiteann:	aithne a chur orthu
Tascanna	Beannú do dhaoine
Cumarsáide:	Fiafraí de dhuine cad is ainm dó/di D'ainm féin a lua Fiafraí de dhuine cén aois é/í D'aois féin a lua Fiafraí de dhuine cad as é/í
Roinnt Eiseamláirí:	<ul style="list-style-type: none"> - hola/buenos días/buenas tardes/noches - ¿ qué tal? - ¿ cómo + estar? - ¿ cómo + llamarse? - ¿ cuántos años + tener? - tener + uimhir + años - ¿ de dónde + ser? - presentar/presentarse - ¿ de quién + ser? - hasta luego/adiós
T2 Gníomhaíocht/Téama	Páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí
Coiteann:	fóillíochta agus a bheith ag caint fúthu
Tascanna Cumarsaíde:	Fiafraí de dhuine cad ba mhaith leis/léi a dhéanamh A rá cad ba mhaith leat a dhéanamh A mholadh go ndéanfaí rud éigin Aontú le, nó diúltú do mholadh Cuireadh a thabhairt do dhuine éigin chuig rud éigin Freagra a thabhairt ar chuireadh Fiafraí de dhaoine faoina gcuid imeachtaí saoraimseire

Fiafraí cén fáth/cén fáth nach
Cur síos a dhéanamh ar do chuid imeachtaí
saoraimaire féin

Roinnt Eiseamláirí:

- ¿ qué + querer + hacer?
- querer + AN INFINID
- úsáid an chéad phearsa iolra de IR
chun moltaí a chur in iúl, m.sh.
vamos al cine; vamos a + AN INFINID
- de acuerdo
- pasar el día/la tarde/la noche
- ¿ cuánto tiempo + durar?
- durar + UIMHIR + minutos/horas
- gustar + hacer
m.sh. hacer deportes
  - jugar al fútbol
  - ver la tele(visión)
  - escuchar la música pop
  - ir a la discoteca
- parecer + AINMFHOCAL
m.sh., ¿qué te parece...?
  - bien/regular/interesante/
  - estupendo/aburrido
  - la novela/el artículo/
  - la revista / el video/
  - el programa/la película
- estar + de acuerdo
- no estar + de acuerdo

T3 Gníomhaíocht/

Pleananna a bheartú

Téama Coiteann:

Tascanna Cumarsáide: Fiafraí de dhuine éigin faoi cad atá
beartaithe aige/aici le haghaidh dheireadh
na seachtaine nó na laethanta saoire
A rá cad atá beartaithe agat le

haghaidh dheireadh na seachtaine nō na
 laethanta saoire
 Socrú a dhéanamh chun bualadh le duine
 éigin

Roinnt Eiseamláirí:

- poder + AN INFINID
 m.sh. podríamos ir a la playa o al campo
- ¿ qué es lo que + ir a + hacer?
 este fin de semana/durante las vacaciones
- que + gustar + más + FRÁSA
AINMFHOCLACH
- que + preferir + AN INFINID
 m.sh. ¿ qué prefieres, hacer deportes o ir al cine?
- IR + AN INFINID
- ¿ qué es lo que + esperar/querer/gustar?
(COINNÍOLLACH) + hacer en la vida
- esperar/querer/gustar
(COINNÍOLLACH)
- ser + AINMFHOCAL/ hacerse +
 AINMFHOCAL/ dedicarse a/al/ a la + AINMFHOCAL
 trabajar en + AINMFHOCAL
- ¿ dónde?
- ¿ cuándo?
- ¿ a qué hora?
- encontrarse con
- LAETHANTA NA SEACHTAINE
- el + UIMHIR + de + MÍ
- A + UIMHIR
 de la madrugada/ mañana/tarde/noche
- a + UIMHIR + y/menos/ +
 cuarto/media

T4 Gníomhaíocht/Téama
Coiteann: Ar cuairt/Ag fanacht i dteach
ina labhartar Spáinnis

Tascanna Cumarsáide: Do bhuíochas a chur in iúl
"Más é do thoil é" a rá
"Go raibh maith agat" a rá
Cabhair a thairiscint
Cabhair a iarraigdh
Rudaí a iarraigdh
Fiafraí cad é/cé acu is ceart a thógáil
leat/a úsáid etc.
Cead a iarraigdh
Sásamh/míshásamh a chur in iúl
Eolas a iarraigdh faoi ghnáthamh an
teaghlaigh

Roinnt Eiseamláirí:

- mostrar cortesía
- por favor/gracias
- poder + ayudar + le/te
  - (Ej. ¿Puedo ayudarle?
¿ Me puede/me puedes ayudar?)
  - poder pasar (Ej. ¿Puedes pasarme la sal por favor?)
¿ Cuál?
- estar (+muy) + contento (feliz)

T5 Gníomhaíocht/Téama
Coiteann: Caint faoin teaghlaigh agus
faoin teach cónaithe agat féin

Tascanna Cumarsáide:

A rá cé mhéad deartháireacha agus
deirfiúracha atá agat
A rá cad a bhíonn ar siúl ag do
thuismitheoirí
A rá cén dealramh atá ar bhaill
éagsúla an teaghlaigh
A rá cá gcónaíonn tú
Cuntas a thabhairt ar do cheantar
féin

Cuntas a thabhairt ar an teach nō ar
an árasán ina bhfuil
cónaí ort

A rá cá bhfuil rudaí sa bhaile
A rá cad a bhíonn ar siúl agat sa
bhaile de ghnáth

Roinnt Eiseamláirí:

- tener + número + hermano(s)
- Mamá, Papá trabaja
en/como/hace
- mi mamá/mi papá es/hace
- está sin empleo/trabajo
- ser + pequeño/grande/rubio/
moreno
- tener + el pelo negro/los ojos azules
etc.
- no + es + muy + Aidiacht
- vivir en + nombre del pueblo etc.
- vivir en el sur/norte/este/
oeste
- vivir en + nombre de la
ciudad/urbanización/pueblo
- es una gran ciudad, una ciudad
pequeña etc./un pueblecito,
pueblo/está en el campo
casa/piso, apartamento/chalet
pequeño/grande
- tener + número + cuartos
- estar en/delante de/detrás
de/enfrente de/cerca de etc.
- en casa
- levantarse/comer/ver la tele/
acostarse
- a la/las + am cloig

T6 Gníomhaíocht/Téama   Caint faoi ainmhithe
Coiteann:

Tascanna Cumarsáide: Fiafraí faoi pheataí
A rá cé acu an bhfuil peata agat nō nach
bhfuil agus má tá, cad é
Ainmneacha a chur ar roinnt ainmhithe
feirme
A rá go dtaitníonn nō nach dtaitníonn
ainmhithe áirithe leat
Ainm a chur ar roinnt bianna a itheann
ainmhithe

Roinnt Eiseamláirí: - tener/gustarle/encantarle
- animales domésticos-perro,
gato, conejo, vaca, caballo,
oveja, etc.
- no + gustar
- tenerle manía a
- preferir
- comer carne, pescado,
ensalada, verduras

T7 Gníomhaíocht/Téama   Caint faoin aimsir
Coiteann:

Tascanna Cumarsáide: Cuntas a thabhairt ar an aimsir
A rá cad a dhéanann tú nuair a bhíonn an
aimsir go maith/go dona

Roinnt Eiseamláirí: - Neamhphearsanta - hace muy buen
tiempo/mal tiempo/calor/
frío/viento.....
- llueve neamhphearsanta...
- cuando hace calor + BRIATHAR

T8 Gníomhaíocht/
Téama Coiteann: Caint faoi rudaí atá déanta agat,
faoi rudaí a tharla, agus faoin
gcaoi a mbíodh rudaí.

Tascanna Cumarsáide: A insint cad a dhein tú nó nár
dhein tú inné, an tseachtain seo caite,
an mhí seo caite, an bhliain seo caite,
um dheireadh na seachtaíne, le linn na
laethanta saoire etc.
Fiafraí cad a tharla
A rá cad a tharla
Cuntas a thabhairt ar an tslí a
mbíodh cúrsaí

Roinnt Eiseamláirí: - AIMSIR FHOIRFE BRIATHRA
- hoy, este fin de semana, estas
vacaciones etc.
- Pasar.....
- PRÉITIRÍTEACH BRIATHRA -
Anoche, la semana pasada, ayer etc.
- ¿Qué + Pasar....?
- GNÁTHCHAITE BRIATHRA
- Cuando + clásal m.sh. Cuando era
niño....

T9 Gníomhaíocht/
Téama Coiteann: Caint faoin scoil agus comhrá an
ranga

Tascanna
Cumarsáide: A rá cad a tharlaíonn i rith
gnáthlae scoile agus cathain a
tharlaíonn sé
Do thuairim faoi ábhair scoile éagsúla a
nochtadh
A rá cé chomh maith nó cé chomh holc atá
tú ag ábhair áirithe
Cabhair/mínithe/eolas a iarraidh
Fiafraí conas rud éigin a rá as Spáinnis

Fiafraí cad is brí le rud éigin i
nGaeilge nó i mbÉarla
A iaraidh ar dhuine éigin rud a athrá
nó a chur i bhfocail eile
A iaraidh ar dhuine rud éigin a rá
níos moille
A rá nach dtuigeann tú rud éigin
Foclóir a iaraidh
Rudaí a mholadh d'fhonn a ndéanta
Moladh a phlé
A rá cé atá as láthair agus cén fáth
Leithscéal a ghabháil as a bheith
déanach nó as iompar míthaitneamhach
An fáth a raibh tú déanach nó ar dhein
tú rud éigin, a mhíniú
An fáth nár dhein tú do chuid oibre
baile, a mhíniú
A shocrú i gcomhar le do chomhdhaltaí,
nuair atá obair
ghrúpa nó bheirte le déanamh, cé a
dhéanfaidh rudaí éagsúla, i dteannta le
cén duine/daoine a dhéanfar iad, agus
cathain sin
Tosú ar ghníomhaíocht
Trácht ar ghníomhaíocht atá ar siúl agat
féin nó ag daoine eile
Gníomhaíocht a athrú/a chríochnú
A iaraidh go gcuirfi triail ort

Roinnt Eiseamláirí:

- a la/las + AM CLOIG
- levantarse
- ir a pie/en bicicleta
- coger el autobús/el tren
- asignaturas, clases, recreo, etc.
- empezar a

- teminar de
- FORAINM CUSPÓIREACH INDÍREACH +
gustar/ainmní
No + FORAINM CUSPÓIREACH INDÍREACH
+ gustar le + AINMNÍ
- SER (+ bastante/muy/demasiado)
fácil/difícil
- FORAINM CUSPÓIREACH INDÍREACH +
interesar/aburrir
- SER mejor/peor en + AINM AN ÁBHAIR
- Se me da muy bien el español
Se me dan muy bien las ciencias
- ¿ Vd. puede ayudarme/explicarme/
decirme? no ¿ Me puede ayudar/
explicar/decir?
- ¿ Cómo se dice en español?
- ¿ Qué significa/quiere
decir..... en inglés?
- Repita
- ¿ Puede Vd. explicármelo más
sencillamente?
- Hable un poco más despacio
- No entiendo....
- ¿ Puede Vd. darme un diccionario,
por favor?
- ¿ se puede + AN INFINID?
- Creo que es una buena/mala idea
porque.....
- .....no está porque... enfermo, al
dentista, en la piscina
- sentirlo....
- haber llegado tarde, hecho una
bobada/tontería
- haber llegado tarde/haber hecho
esto/dicho esto,porque...

- No he hecho los deberes,
porque....
- ¿ quién, a quién, con quién?
- empezar a
- ser el primero, el segundo etc. en
empezar a/hablar/seguir...
- estaba (muy) bien/no estaba tan
malo/tan bueno etc.
- No, eso no se dice, se dice...
- Cambiar (de)
- Terminar/acabar de
- ¿ Puede Vd. darme un ejemplo?

T10 Gníomhaíocht/Téama   Taisteal

Coiteann:

Tascanna Cumarsáide: Ticéad a cheannach
 Fiafraí faoi thráthanna imeachta agus
 teachta
 Ceann riain bus/traenach/báid/
 éitleáin áirithe a dheimhniú
 Fiafraí cá fhad a mhaireann turas
 áirithe
 Fiafraí cá bhfuil aerphort/stáisiún =
 etc., agus cá bhfuil áiteanna áirithe
 san aerphort/stáisiún, etc.

Roinnt Eiseamláirí: -   (Quiero) un billete/de ida/
 solo/sencillo/de ida y vuelta
 para...
 - La llegada/la salida
 ¿ A qué hora sale/llega el tren/el
 autobús/el coche/el avión?
 (de/para.....)?
 ¿ Es (éste) el tren/el autobús/el
 coche/el avión para .....?

- la vuelta, el viaje,
- ir (en tren), viajar, salir (de) llegar (a), entrar (en)
- primera clase, segunda clase
- ¿ Cuánto tiempo / Cuántas horas / para ir/hacer....?
- ¿ Por dónde se va/Dónde está?
¿ hay (a) una/la estación,
el/un/al aeropuerto ...?
- Oiga, ¿ dónde está(n)?.... el
horario
- objetos perdidos
los servicios, el andén número.....
- la vía número....

Tll Gníomhaíocht/
Téama Coiteann: An ceann is fearr a fháil ar
mhothú breoiteachta nó ar mhiontimpiste

Tascanna
Cumarsáide: A rá go motháíonn tú breoite
A rá go bhfuil rud éigin do do ghortú
Fiafraí an bhfuil ospidéal/
dochtúir/cóglaslann in aice láimhe
Fiafraí cathain is féidir leat bualadh
leis an dochtúir
Labhairt faoin staid atá ort agus na
comharthaí breoiteachta
Cógais agus soláthairtí Leighis a
cheannach
Feabhas a lua

Roinnt Eiseamláirí: No estar/encontrarse/sentirse bien
Me duele(n) + ball na colainne
Tener dolor de + ball na colainne
¿ Hay un médico/un hospital/una farmacia
cerca/por aquí cerca?
- ¿ Cuándo/a qué hora hay consulta?
- tener (mucho) calor/frío/sueño un
resfriado/catarro
- resfriarse
- toser
- ball na colainne + estar
roto/rota
- romperse + ball na colainne
- una receta
- medicina, pastillas, vendaje, jarabe,
tiritas
- recuperarse, sentirse mejor,
mejorarse

T12 Gníomhaíocht/Téama An t-am, an lá, an dáta a fháil
Coiteann:
amach agus a insint do dhaoine

Tascanna Fiafraí cén t-am é/cén t-am a
Cumarsáide: bhí ann
A rá cén t-am é/cén t-am a bhí ann
Fiafraí cén lá é
A rá cén lá é
Fiafraí cén dáta é
A rá cén dáta é
A rá cén t-am i rith an lae

Roinnt Eiseamláirí: - ¿ Qué hora es/era?
- Es/era/son / era(n) la/las
+ uimhir
- y/menos cuarto/media
de la madrugada/mañana/
tarde/noche

¿Qué día es? ¿A cuántos estamos?

Es + LÁ

¿Qué fecha es (hoy)?

Es el + UIMHIR + de (+ MÍ)

- por la mañana/tarde/noche

- T13 Gníomhaíocht/Téama Eolas na slí a chur agus
Coiteann: cabhrú le daoine eile eolas na slí a chur.

Tascanna Cumarsáide: Aird a tharraingt ort féin
Eolas na slí a chur
Eolas na slí a thabhairt
Fiafraí cá fhad ó láthair atá áit
A rá cá fhad ó láthair atá áit

- Roinnt Eiseamláirí - Señor/Señora Señorita

- ¿me hace el favor de decirmel?

- ¿dónde está .... por favor?

- ¿hay .... por aquí?

- ¿para ir al/a la .... por favor?

- tomar, torcer, doblar, seguir, ir, cruzar, bajar, subir

- a la derecha, a la izquierda, todo recto

- la primera, la segunda etc.

- la cocina, el cuarto de baño, la habitación, el cine, la piscina, la iglesia, el mercado, la comisaría, etc.

- ¿está lejos? ¿queda cerca/lejos?

- no + estar + (muy) lejos
¿A más o menos?

- a casi + UIMHIR + kilómetros

T14	Gníomhaíocht/Téama Coiteann:	Ithe agus ól agus caint faoi bhia agus faoi dheoch
	Tascanna	Ag tosú ar bhéile
	Cumarsáide:	Bia (tuilleadh bia) nó deoch (tuilleadh dí) a thairiscint do dhuine éigin
		Bia (tuilleadh bia) nó deoch (tuilleadh dí) a ghlacadh ó dhuine éigin
		Diúltú do (dona thuilleadh) bhia nó do dheoch (dona thuilleadh dí)
		A iarraidh rud éigin a shíneadh chugat.
		Fiafraí cad é rud éigin
		Fiafraí conas a itheann tú rud éigin
		Forrán a chur ar fhreastalaí i gcaifé nó i mbialann
		An biachláir a iarraidh
		Rud éigin le hithe agus/nó le h-ól a lorg
		An bille a iarraidh/ fiafraí cé mhéad a chosnaíonn sé
		Ag ioc
		Eolas a iarraidh faoi chaifí agus faoi bhialanna
		Eolas a thabhairt faoi chaifí agus faoi bhialanna
		Ag cur síos ar bhia agus ar dheoch
		A rá cad is maith leat a ithe agus a ól
		A rá go bhfuil ocras nó tart ort

- Roinnt Eiseamláirí: ¿Hay un restaurante/una
cafetería/un bar, por aquí ?
El plato del día es ...
La especialidad de la casa ...
- : Que aproveche!
  - ¿ Quiere Vd. quieres?
  - ¿ Un poco más de ....?
  - de nuevo, otra vez
  - por favor
  - no gracias
  - ¿ poder + pasar /puedes pasarme el
vino, por favor?
  - ¿ cómo se come esto?
  - ¡ camarero! tráigame.....
  - la carta (el menú) por favor
  - quiero, querría, quisiera..
  - café (con leche), té (con leche),
chocolate, zumo de fruta, etc.
  - un sandwich, una tortilla, tapas,
paella, patatas fritas,
un perro caliente, una hamburguesa
  - la cuenta, por favor
  - ¿ están incluidos los impuestos?
  - ¡ tenga!
  - tener hambre/sed/ganas de
comer ....
  - dar una propina/dejar propina

T15 Gníomhaíocht/
Téama Coiteann: Siopadóireacht (liosta siopaí)

Tascanna Fiafraí an bhfuil an
Cumarsáide: t-earra nó an ball éadaigh atá uait le
fáil san siopa
An t-ábhar bia, an sneaic, an

bronntanas, an cárta, an stampa, an ball
éadaigh etc. atá uait a iarraidh
An rud áirithe atá uait a aithint
A rá cén tomhas atá uait
Fiafraí faoi phraghsanna.

- Roinnt Eiseamláirí:
- ¿ tiene Vd.....?
  - quiero ... por favor
  - éste, ésta, estos, éstas
  - ése, ésa, esos, ésas - aquél,
aquélla, aquéllos, aquéllas
  - la talla + UIMHIR
  - ¿ cuánto es? ¿qué precio tiene?
¿ cuanto cuesta?
¿ qué número calza?
  - Estar de rebaja/re bajado

T16 Gníomhaíocht/Téama Úsáid a bhaint as an teileafón

Coiteann:

- Roinnt Eiseamláirí:
- ¡ Oiga!
  - ¡ Dígame!
  - Soy.....
  - ¿ Quién es/eres?
  - Está comunicando
  - ¿ Se puede hablar con ... por favor?
  - ¿ De parte de quién?
  - no cuelgue(s)
  - llamar a pedir información
sobre .....
  - Volver a llamar
  - UIMHREACHA

T17 Gníomhaíocht/Téama Gearrnóta/cárta poist a
Coiteann: scrióbh

- Roinnt Eiseamláirí:
- PERFECTO Briathar
  - llamar por teléfono
  - Venir a ver
  - FUTURO Briathar
  - Ir a + infinid
  - Volver a llamar
  - Volver
  - LAETHANTA NA SEACHTAINE
  - a la/las + AM CLOIG
  - querer + ver
  - en/en casa de
  - citarse con/estar citado con..
  - tener que + salir
  - volver, volver a casa , estar de vuelta
  - saludos de + ÁIT
  - recuerdos a todos
  - pasárselo bien
  - pasárselo mal/no + pasarlo bien
  - fantástico/aburrido
  - porque/por

T18 Gníomhaíocht/Téama Gearrlitir phearsanta a
Coiteann: scrióbh

- Roinnt Eiseamlairí:
- querido/a ....
  - recibir
  - gracias por
  - dar las gracias por/agradecer
  - llamarse
  - tener + UIMHIR + años
  - tener + UIMHIR + hermanos
  - somos hermanos
  - mi padre es ..../trabaja en/de....

- 27 -

- mi madre es .../trabaja en/de...
- vivir en
- amigo/amiga
- gustarle + a
- no + gustar + a
- preferir
- encantar + a
- no gustarle nada
- quisiera invitarte a pasar....en mi casa
- ¿ Te gustaría pasar .... en mi casa?
- me gustaría ir pero (por desgracia)
.... no puedo
- no + poder
- no + ser + posible
- porque
- saludos/un abrazo de

T19 Gníomhaíocht/Téama Eolas a lorg i litir faoi
Coiteann: chúrsaí saoire nó socruithe a áirithiú

Tascanna Litir fhoirmiúil a thosú
Cumarsáide: Eolas a lorg i litir faoi óstán/brú
óige/an chóir a chuirtear ar dhaoine i
láthair champála
Eolas a lorg i litir faoina háiseanna agus
na himeachtaí a bhíonn ar siúl i gceantar
áirithe
Ionad in óstán/i mbrú óige/i láthair
champála a chur in áirithe le litir
Críoch a chur le litir fhoirmiúil

Roinnt Eiseamláirí: Muy Señor mío:

¿ Podría usted hacerme saber si....?
Quisiera saber si sería posible....
¿ Podría usted hacerme una reserva
para ....?
Le saluda atentamente

T20 Gníomaíocht/
Téama Coiteann: Foirm shimplí a liónadh
le cabhair eolas a
dhéantar a sholáthar.

Tasc Cumarsáide: Roinnt eolais phearsanta mar d'ainm,
inscne, staid ó thaobh pósta, dáta agus
áit bhreithe, aois agus slí bheatha a
thabhairt.

Roinnt Eiseamláirí: - Masculino/Feminino
- Soltero/Casado
- Ainmneacha tíortha agus cathracha
e.g., Irlanda/Inglaterra/Dublín/
Londres etc.
- Dátaí
- Uimhir + años, Uimhir + meses
- Pasatiempos